

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevev tekalšču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Avstrija in Italija.

Dejstvo, da premesti naša vojna uprava nekaj lovskih batalijonov, ki se nahajajo sedaj ob ruski meji, na jug, je dalo povod italijanskim listom in posebno onim, nahajajočim se v službi italijanskega ministra Giolitti-ja, da so zagnali med svet grozen krik ter začeli jako razburjati duhove italijanskega prebivalstva. Pisali so o ti zadevi tudi socijalni listi v Italiji in tudi konservativni, a pisali so v vse drugem smislu nego so to delali vladni listi. Socijalni in konservativni listi trdili so namreč, da je kričanje vladnih listov zgolj humbug in da nima drugega namena, nego uplivati na to, da bi italijanski parlament tem raje dovolil vladi novih visokih kreditov za vojaške potrebe. Glasilo našega ministerstva za zunanje zadeve, „Fremdenblatt“, je zavrnil sumničenja italijanskih oficijoznih listov, češ, da bi imela Avstrija kake sovražne namene do svoje zaveznice ter da pomiče zaradi tega svoje vojaštvo proti italijanski meji. — Nato so začeli italijanski listi drugače pisati. Trditi so začeli namreč, da pomika Avstrija zato svoje čete proti jugu, da bi se uprla oviram od strani Italije, katere bi ta hotela delati Avstriji, ko bi se ta začela širiti ob Jadranskem morju in na Balkanu. Ti listi pravijo, da so popolnoma obveščeni, kako se Avstrija pripravlja na vojsko. Izvedeli da so namreč, da je bilo v jedni sami noči in popolnoma na tihem pri luninem svitu prepeljanih na neko trdnjavo v Tridentu 14 težkih topov. Vsled takih osnovanih ali pa tudi neosnovanih pisem, ki prihajajo v Italijo iz „neodrešenih dežel“, so začeli razni italijanski listi kar naravnost pozivati Italijo, naj prične z Avstrijo sveto vojsko, češ, da bodo italijanski vojaki z odprtimi rokami sprejeti od tisočev in tisočev neodrešenih bratov, ki komaj čakajo njih dohoda po raznih avstrijskih italijanskih mestih.

Posebno značilno je pismo, katero je objavil Gabriele d'Anunzio v florentinski reviji „Il Regno“. V tem pismu pravi ta italijanski pesnik, da se Jadransko morje še danes nazivlje beneškim zalivom, zalivom onih Benetk, ki so bile sezidane z istrskim kamenjem, na istrskih hrastih. Ko sem — nadaljuje Gabriele d'Anunzio v svojem pismu — v svojih mladih letih se vozil po tem našem zalivu, zapazil sem na beneškem zidovju Trogira cipreso, ki pokriva be-

neškega leva s svojim zelenjem. Prebivalci Trogira so mi rekli, da ta cipresa pričakuje dneva, ko se bo okrasila z lepim cvetjem. Takrat se mi je vrinila misel, kakor da bi ona cipresa pričakovala Italijo, da poseže po onem bregovju, ki je latinsko vse doli do Kotora, do onega bregovja, katero so v dobi sreče imenovali „Beneško Albanijo“. Na tem dalmatinskem zidovju drži beneški lev v svojih krempljih evangelij sv. Marka, kakor da bi hotel s tem zadušiti v svojem protivniku upanje na mir. To dokazuje, da ima naše starodavno zidovje več razuma, nego ga imajo današnji italijanski politiki. Kaj delajo naši državniki? Dokler se Trst zvija pod avstrijsko palico, ki sili k miru naše nemirno ljudstvo, slavimo mi Petrarkov stih, kateri končuje z besedami: „Jaz kličem, mir, mir mir.“

To pismo pesnika d'Anunzio ni ostalo brez uspeha in v tem smislu so se začeli oglašati zadnji čas po italijanskih listih tudi drugi italijanski pisatelji in pesniki. To pismo bilo je prava bojna fanfara.

Bolj trezno pa sodi Ricciotti Garibaldi o ti zadevi. On pravi namreč, da je danes italijanska armada mnogo slabjša od avstrijske in da bi v slučaju vojske med Italijo in Avstrijo morala čakati italijanska armada avstrijsko pri reki Padu, vsled česar bi morala prepustiti avstrijski armadi celo Lombardijo. Njemu se zdi namreč nespametno misliti na to, da bi zamogla pričeti Italija z ofenzivo na avstrijski meji, ki je po njegovem mnenju ne samo umetno, ampak tudi po naravi predobro vtrjena na avstrijski strani. Po njegovem mnenju brani Avstriji irredentizem njenih narodov, katerega so sami avstrijski državniki javno priznavali, da bi se še nadalje širila proti Balkanu. Narodni irredentizem pa zmanjša Avstrija le na ta način, ako da narodom širšo samoupravo in izroči vodstvo monarhije Slovanom. Proti temu bi se pa odločno branil Berlin.

Taki in jednaki glasovi prihajajo glede naše države dan na dan v italijanskih listih. In dejstvo ostane, da veje od dne do dne vedno bolj sovražen veter po celi Italiji proti Avstriji.

Zato pa so vsi mnenja, da je razpor in sicer očiten razpor med Avstrijo in Italijo zgolj le vprašanje časa. Za Italijo je na Jadranskem morju Albanija istega pomena, kakor je bil Tunis v Sre-

dozemskem morju. Okupacija Tunisa od strani Francozov je bila vzrok, da je Italija pristopila k trozvezi, in ako bi sedaj Avstrija okupirala Albanijo, iztisnila bi s tem Italijo iz trozveze ter jo združila s Francosko.

S tem bi nastal med Avstrijo in Italijo razpor. Ali bi bil pa ta razpor tudi krvav, tega ne more danes nikdo vedeti. Na vsak način bi se Italija dvakrat poprej premislila, predno bi se spustila v krvavi boj z Avstrijo, o kateri je dobro prepričana, da je mnogo jačja od nje in da je njen ugled na Balkanu mnogo večji nego pa italijanski.

Dopisi.

Iz Kojškega. — Neki dopisnik iz Biljane, ki bi postal najbrže sam rad tajnik tamošnjega pred. g. župnika, zagnal se je v „Soči“ z dne 4. februvarja t. l. v osebo g. župnika podlo in nesramno, kakor to delajo vsi sotrudniki imenovanega umazanega lista. Ta nesramnež vtika se v popolnoma privatne zadeve g. župnika in mu nekako hoče zaukazovati, koga naj bi on v hiši imel in koga ne. Očita mu torej, da svoje ljudi nekako zanemarja, tujce pa podpira.

Res je, da g. župnik rad vsakega po svojih močeh podpira, tudi če ni njegov sorodnik, ako se nahaja isti v potrebi. Kako naj bi pa drugače ravnal on, ki ima dolžnost širiti med nami Kristusove nauke, izmed katerih je oni o ljubezni do bližnjega najglavnejši. Seveda hoče lažnji dopisnik podtikati g. župniku, kakor da bi on preziral svojega očeta, svojega brata in svojo sestro. A to podtikanje je popolnoma navadno obrekovanje, kajti g. župnik podpira izdatno te svoje ljudi, česar ti svojim sosedom tudi ne prikrivajo. Posebno za svojega očeta skrbi g. župnik kot pravi sin. Rad bi ga imel tudi pri sebi, ali oče se noče ločiti od svojega rojstnega doma. Toliko zdelo se nam je potrebno objaviti v Vašem cenjenem listu resnici na ljubo.

Iz Dornberga. — Da so pri zadnjih občinskih volitvah, ki pa niso še potrjene, zmagali takozvani „liberalci“, to je čitateljem „Gorice“ znano, kakor jim je tudi znano, da je ti zmagi mnogo pripomogel župan Berce, ki se je prelevil kar čez noč in dan iz „klerikalca“ v „liberalca“. Ali kakor vse kaže, se župan Berce v novi družbi čisto nič dobro

ne počuti. Izpoznavati je namreč začel, da jo je zavozil ter obžalovati to, kar je storil. V neki družbi se je celo izrazil, da je jako neprevidno ravnal pri zadnjih volitvah ter da bi bilo želeto, da bi žadnje občinske volitve ne bile potrjene, ker bi se s takimi starešini, kakoršni so bili izvoljeni pri zadnjih volitvah, v občini ne moglo iti naprej, in pristavil je tudi, da bode vse drugače ravnal, ako bodo žadnje volitve ovržene

Iz Srednjega. — (Najna prošnja.) — Dne 27. januarja prigradila se je tukaj velika nesreča: pogorela je hiša Filipa Hvalice za Rogom. Kako da je ogenj nastal, se ni moglo natančno dognati. Ob 2. uri po noči zbudil gospodarja neko pokanje in prasketanje v kuhinji. Prestrašen hiti gledat. Ko odpre kuhinjska vrata, plane mu v obraz gost dim, in ker je ogenj dobil duška, je bila naenkrat vsa kuhinja v plamenu. Na ves glas kliče ženo in hčer, ki spita z malim otrokom v sosednji sobi. Bil je zadnji čas. Da bi bil gospodar le pol ure pozneje nesrečo zapazil, našli bi bili trije ljudje strašno smrt v plamenu. Od dima in strahu omamljeni vtekli ste ženski z otrokom iz hiše, ne da bi jima bilo mogoče oteči tudi samo najpotrebnejšo obleko.

Hiša stoji na samem, tako da nihče ni zapazil požara in tudi klicov na pomoč ni nihče čul. Ker je pihala močna burja, bila je naenkrat vsa hiša v ognju. Rešiti ni bilo mogoče ničesar; gospodar sam je namreč že star in vrhu tega ga je pred kratkim pri napravljanju drv pomastila bukev, tako da bo težko okrevati. Vsled strahu in napora pri požaru se mu je stanje tako shujšalo, da so ga dan pozneje prevideli za smrt. Žena pa je dva dni po požaru porodila. Moža so prenesli k najbližnjemu sosedu v Malin, ženo z otroki pa so sprejeli na Srednjem.

Slabe letine in druge nesreče pripravile so imenovanega gospodarja v veliko revščino, zadnji požar pa mu je uničil popolnoma vse. Zavarovan ni bil. Tako je sedaj cela družina 7. oseb, navezana na milosrčnost sosedov. Ker so pa ti sami po večini reveži, ne morejo izdatno pomagati nesrečnim pogorelcem. Zato se podpisana obračava do vseh usmiljenih src z nujno prošnjo za pomoč. Vsak, tudi najmanjši dar, bodisi v denarju blagu ali obleki, se najhvalženejše sprejme.

— Naj kaznuje Bog, morilca moje hčere, vpila je uboga žena.

Poznik je slonel ob sodniku in gospod Baum je stal nem ob svoji plakajoči ženi.

Dekle so prenesli v hišo in sodnik je sestavil zapisnik.

— Sam božji križ, da ravno jaz moram delati to. Včeraj tako veselje, danes taka žalost. Strašno, strašno! Ti ubogi moj prijatelj, obrnil se je k Danilu, res nisi zaslužil take nesreče. Ne bom te tolažil, vem, da ni besed, ki bi ti izbrisale to bol iz duše — a kazen pride, ti pravim, kazen pride. Bog je pravičen.

Nadzornik je stal ob strani.

Bil je bled in poparjen, bal se je, da pride kaj na dan. Rad bi bil bežal od tu, rad bi se bil skrila, a to bi šele vzbudilo sum.

(Konec pride.)

LISTEK.

Ob Hublju.

Povest. Spisal Janko Bratina.

(Dalje.)

Komaj slišno so zaškrebetal koraki na oni strani, a videti ni bilo še nikogar.

— Grem pa na ono stran, mislilo si je dekle, pridem mu malo naproti. In brhkkih nog je stopila na brv, naredila par korakov — in še obupen krik — in vse tiho.

Brv in dekle je zginilo v vodi. Hubelj je divje pljuskal ob bregove, penil se ob skale, a svoje žrtve ni več dal nazaj, še sabo je v vlekel povodnji mož, ki rad lovi mlade deklice za svojo palačo.

Poznik je slišal krik, požuril je korake, a ko je prišel do vode, ni bilo brvi.

— Sveta devica, je vskliknil, kaj je čutil, kaj se je zgodilo.

— Fani, Fani, je še prišlo iz njegovih ust, a dalje ni mogel.

Strt in kakor zadavljen je stal ob bregu, oko njegovo je bilo mrtvo, nič ni slišal, nič videl.

Gospodar je ravno ta hip šel iz hiše proti tovarni, slišal je krik „Fani, Fani“, in hitro prišel gledat.

— Bog sveti, kaj se je zgodilo! Kdo si ti tam na oni strani, govori!

Poznik se je zavedel, oglašil se je, a več kot „zločin, nesreča“ ni mogel spraviti iz sebe.

Tekel je potem nazaj in prišel nižje čez most na to stran.

Baum mu je prišel naproti in molče sta se objela ta dva nesrečna človeka.

In za hip sta se zopet izpustila.

— Kaj se je zgodilo, kaj?

In stari mož je tekel v hišo, sklical ljudi in jih spravil ven na dvorišče.

— Fani, Fani, kje si, kje si, tar-

njeni za razstavo, priprosti, koristni in primerni za rabo. Izključeni so vsi oni izdelki, katerih izdelovanje sloni na znanju različnih rokodelstev. 4. Izdelek mora izvršiti učenec sam brez ročne pomoči drugih. Podpisano skrbništvo si pridržuje pravico prepričati se o tem ali potom nepričakovanih obiskov v delavnici ali pa tudi tako, da veli izvršiti delo ali del istega pod posebnim nadzorom. 5. Vse izdelke, sprejete v razstavo, oceni posebna porota, in dobijo oni, katerim se prizna red „izvrstno“ (I. darilo) ali „dobro“ (II. darilo) primeren diplom, kakor tudi znesek 20 K oziroma 10 K, naložen v hranilno knjižico, ako so izdelani od rokodelskih učencev, ki dovršijo tekom leta svojo učno dobo. Izdelki, odlikovani z redom „izvrstno“ (I. darilo), se razstavijo vrh tega še na centralni razstavi za izdelke rokodelskih učencev, ki se priredi v Gorici. Neodlikovanci dobijo spričevalo, da so se udeležili izložbe. Podpisano skrbništvo si pridržuje pravico, da izplača onim učencem, ki zaslužijo posebne ozire, tudi primerno odškodnino za uporabljeno blago. 6. Imena mojstrov onih rokodelskih učencev, katerim se pripoznajo prva darila, se naznanijo c. kr. kupčij-skemu ministerstvu, ter dobijo vsi mojstri odlikovanih učencev pohvalna spričevala. Skrbništvo zavoda za pospeševanje obrtnosti. V Gorici, 30. januarja 1905. Predsednik: Ernest Holzer, tajnik: Anton Bisjach.

Konfiscirano mleko. — Danes zjutraj so mestni tržni organi konfiscirali na Rojicah pri mitnici zopet raznim strankam več „krščnega“ mleka.

Dekla tatka in goljufica. — V krčmi „Friuli“ pri stari pošti služila je neka Frančiška Polentič iz Kojškega, stara kakih 20 let. V pondeljek popoldne dala ji je krčmarica Marija Fontanin 190 K, naj jih nese mesarju Fantuziju ter z njimi poravna račun pri mesarju. Polentič se vrne kmalu na to in pove gospodinj, da je pustila knjižico pri mesarju, katero bode že sam prinesel gospodinj. Objednem zaprosila je gospodinj, naj bi jo pustila malo na prosto. Ker je bilo v krčmi mnogo dela, ji je gospodinja prošnjo odbila, nakar je Polentič pa na skrivnem izginila iz hiše. Kasneje pride v krčmo mesar Fantuzzi s knjižico ter pove krčmarici, da Polentič ni nele poravnala računa 190 K, marveč da si je izposodila pri njem na ime gospodinj še drugih 40 K. Nato so začeli dekle iskati, a zaman. Popihala jo je namreč s svojim ljubčkom, nekim Antonom Glešičem iz Pod Turna, v Trst. Predno je pa to storila, osrečila je še svojo prijateljico, neko Budan, ki je služila poprej v isti krčmi z njo, a se nahaja sedaj v službi pri neki družini v Gledališki ulici št. 20. Polentič šla je namreč k nji ter jo prosila, naj ji posodi njene nove čevlje, njeno jopo in krilo in še nekaj drugega, češ, da se hoče pustiti fotografirati. Prijateljica je ti prošnji ustregla, in Polentič je odnesla tudi to v Trst s seboj, kakor tudi novo obleko, ki je bila last sestre krčmarice, pri kateri je služila. Ker so opazili nekateri ljudje, da je njen ljubček Glešič v neki kavarni, ko je bil tam opit, kazal bankovce po 50 K in se je izrazil, da pojde v Trst, zdelo se jim je to jako čudno od človeka, ki ničesar ne poseduje in nič ne dela. To je izvedela tudi policija, in odposlana sta bila v Trst redarja Butignon in Tomazič, preoblečena v civilno obleko. Tema dvema redarjema posrečilo se je kmalu priti na sled goljufici in njenemu ljubčku. Našla sta ju namreč v ulici Riva Carciotti v družbi Glešičevega brata Stefana. Vsi trije so bili seveda aretirani ter odpeljani v zapor.

Konj splašali so se včeraj predpopoldne nekemu topničarskemu vojaku. Izrgali so mu iz rok vajeti, na kar je vojak padel pod voz in so šla kolesa čezenj ter ga nevarno poškodovala na hrbtu in na rokav. Nesrečneža prenesli so v vojaško bolnišnico.

Opozorjamo naše čitatelje duhovskega stanu na današnje „Poslano“ društva dosluženih katoliških duhovnikov na Dunaju.

Kmetijsko društvo v Biljah, registrirano zadruga z omejenim poročtvom bo imelo dne 26. t. m. ob 3. uri pop. v pritličju kaplanije v Biljah svoj redni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo o delovanju zadruge l. 1904; 2. Potrjenje letnega računa za l. 1904; 3. Sklepanje o razdružbi in likvidaciji zadruge. — Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, bo ob 3.1/2 uri pop. v istem prostoru z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne oziraje se na število navzočih.

Tečaj za krojače in čevljarje v Gorici. — V sredo je bil po inicijativi društva za pospeševanje obrti otvorjen

v Gorici tečaj za krojače, ki bo trajal do 11. marca t. l. Poučuje g. M. Kunc iz Ljubljane. V tečaj za čevljarje, ki se je otvoril v soboto po inicijativi gori omenjenega društva, se je vpisalo 36 čevljarjev.

Premog so baje zasledili v Dolu pri Opatjemselu. Sedaj nameravajo kopati, da bi morda prišli do kake žile.

Vabilo k veselici, katero priredi bralno in pevsko društvo „Slavec“ v Kožbani v nedeljo dne 19. februarja 1905. Vspored: 1. Nagovor predsednika; 2. Zajc: Koračnica iz opere „Zrinsky“, godba; 3. „Pogovor z Domom“, poje mešan zbor; 4. Rosas: „Nad valovi“, valček, godba; 5. Prizor: „Deklece in kosec“; 6. Ipavec: „Domovina“, godba; 7. „Naše gore“, mešan zbor; 8. Majcen: „Slovenski svet“, polpouri, godba; 9. Dramatična igra „Eno uro doktor“; 10. Dr. Ipavice: Podoknica iz operete „Teharski plemiči“, godba; 11. „Na planine“, mešan zbor; 12. Millöcker: Fragmenti iz operete „Der Feldprediger“, godba; 13. Šaljivo srečanje; 14. Prosta zabava s plesom — Svirala bode vojaška godba št. 47. pešpolka iz Gorice. Pričetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina k veselici 60 vin., sedeži 40 vin. Vstopnina k plesu za moške 2 K, za ženske 20 vin.

Pri plesnem venčku Kolesarkega društva „Gorica“ so preplačali vstopnino gg.: Jakil Andrej 10 K, Kopač J. 1 K, Makuc Franc 1 K, Draščik Karol 7 K, Cotič Peter 2 K, Devetak Gabr. 2 K, Potočnik Michael 1 K, Jerkič Anton 2 K, Kante 1 K, Pečenko Ant. 7 K, dr. Treo Drag. 7 K, Lkar Ladislav 1 K, Ambrož N. 2 K, Hnatyszyn Michael 2 K, Jeretič Alb. 10 K, Kerševani J. 8 K, Dekleva J. 2 K, Ivančič N. 5 K, Neimenovan 1 K, Drufovka R. 20 K, Zornik Jos. 1 K, dr. Dereani 1 K, Jeretič Ant. 17 K, Kvartič 1 K, Fiedler J. 1 K, Gabršček Andrej 1 K, Tabaj Ivan 1 K, Zajec Al. 7 K, Koren Ant. 2 K, Mozetič Josip 1 K, Dr. Levpušček 2 K, Pečenko Filip 10 K, Glešič Ivan 20 vin., Čuk El. 8 K, Pezdich A. 8 K, Rozina K. 2 K, Saunig Nace 2 K, Nezman 1 K. — Vsem e. gg. darovalcem izreka najsrčnejšo zahvalo odbor koles. društ. „Gorica“.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu priredi jutri pustno veselico s petjem, godbo, igro in plesom v dvorani „Narodnega doma“ v Barkovljah. Začetek veselice točno ob 4. uri popoldne. Vstopnina k veselici 50 stotink. Sedeži prvih 5 vrst 40 stot.; ostali sedeži 20 stot. Vstopnina k plesu možki 1 K; ženske 40 stot.

Samomor irredentovca. — V Vidmu si je v četrtek vzel življenje Anton Boniccioli, doma iz Zadra, ki je bil zapleten v zadevo tržaških bomb in je tudi zaradi tega pobegnil iz Trsta najprej v Benetke, od koder je prišel potem v Videm. Umoril se je, kakor piše sam v svojem pismu, zato, ker so mu nekateri italijanski listi očitali, da je ovadil vso stvar glede bomb policiji.

Prizivna komisija za osebno dohodarino. — V petek dne 3. t. m. vršilo se je na finančnem ravnateljstvu sedmo glavno zasedanje prizivne komisije za osebno dohodarino za Goriško-Gradiščansko. Na zaključku se je predsednik, dvorni svetnik in finančni ravnatelj Oton vitez Zimmermann, zahvalil članom komisije za živo zanimanje, ki so je obračali razpravam, za složno sodelovanje in za stvarnost, ki so jo kazali na posvetovanju, izrazivši prepričanje, da tudi davkoplačevalci spoznajo storjene odločbe za prave in pravične. Na to se je spominjal člen komisije Casagrande z besedami priznanja dobroznane stvarnosti in previdnosti predsednikove v vodstvu razprav, kakor tudi pridnosti, s katero so referentje pripravili gradivo.

Glasba.

Fr. Sal. Spindler: „Spremljevanje k ljudski Pesmarici“. Prepevaj Gospodu vsa zemlja! Psalm 95. 1. Ljubljana, 1904. Založilo „Kat. tisk. društvo“. Tiskala „Kat. Tiskarna“. Cena 4 krone. Čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. Okoli novega leta 1905 izšla je težko pričakovana in močno zaželjena orgelska knjiga k „Ljudski pesmarici“ v krasnem tisku, velikem formatu in trdno pa lično vezana. Pravilno — ne pa kakorkoli improvizirano — spremljevanje z orglami daje eno ali dvoglasno ljudskemu petju trdno podlago in harmonično izpopolnitev. Pričujoče spremljevanje je v ta namen skrbno prirejeno. Prva vrsta podaja dvoglasni stavek, ki ga ima ljudstvo v (mali) izdaji; 2 in 3. vrsta pa nudita organistu četverglasno samostojno spremljevanje z orglami.

Orgle naj se igrajo v duhu knjige legato, ker je ritmično gibanje melodij že v petju in v harmonijah dovolj označeno.

Sotrudniki pri knjigi so bili sledeči gospodje: Prof. dr. Gr. Pečjak, prof. Ant. Foerster, p. H. Sattner in Fr. Ferjančič. Imena navedenih gg. sotrudnikov so nam porok, da je „spremljevanje“ v vsakem oziru dovršeno. Knjigo iskreno priporočamo in izrazimo svoje veselje na tem, da imamo Slovenci tako bogato in izborna cerkvenoglasbeno literaturo.

Fajgelj.

Poslano.

Društvo dosluženih duhovnikov, registrirano pomožna blagajna na Dunaju.

(Emeriten-Verein des katholischen Klerus, registrierte Hilfskasse in Wien.)

Prepogostoma čitamo v katoliških listih vesti o bolehnih, starih duhovnikih, ki se nahajajo v veliki denarni stiski, ker je pokojnina, katero dobivajo ti ubogi invalidi, ki so posvetili največji del svojega življenja ljudskemu blagru, premajhna da bi z njo zamogli živeti tako, kakor od njih zahteva njih duhovniški stan.

Da bi se po mogočnosti temu zlu odpomaglo, ustanovilo je pred devetimi leti več duhovnikov dunajske in st. pöltske dijoceze društvo dosluženih katoliških duhovnikov, registrirano pomožna blagajna na Dunaju. To društvo ima namen v avstrijskem cesarstvu delujoče duhovnike rimsko-katoliškega, kakor tudi grško-katoliškega obreda proti vplačevanju nizkih premij za slučaj starosti in onemoglosti zavarovati ter jim gotovo letno rento zagotoviti. Pri tem društvu se lahko zavaruje: 1. rastoča invalidna renta (po tarifu I. a); 2. stalna invalidna renta (po tarifu II. a); 3. starostna renta (po tarifu III. a); 4. starostna združena z rastočo invalidno rento (po tarifu IV. a); 5. starostna renta združena s stalno invalidno rento (po tarifu V. a). Ti načini zavarovanja so najpopolnejši na polju zavarovalne tehnike in vsak duhovnik najde med omenjenimi načini retnega zavarovanja gotovo zavarovalni način, ki bode njemu ugajal. N. pr. Ako zavaruje duhovnik, ki je star 30 let, letno rento 1400 kron po tarifu V. a, in sicer do 55tega leta svoje starosti, dobi ne gledé na to, da-li postane invalid ali pa tudi ne, od društva letnih 1400 kron, in sicer do konca svojega življenja. Obnemore pa dotični duhovnik med 40 in 55 letom svoje starosti, potem dobi od društva ravno tako vsako leto zavarovano rento 1400 kron za ves čas svoje obnemoglosti. Ako obnemore tak duhovnik pred 40 letom svoje starosti, potem mu društvo izplača vse do tedaj vplačane netopremije s 3% obrestmi in obrestmi od obrestí. Za ta način zavarovanja vplačuje tak duhovnik svoje premije le do pričetka svoje obnemoglosti ali nadalje do dokončanega 55 leta, in sicer se vplačujejo premije v celoletnih, polletnih, v četrletnih ali pa tudi v mesečnih obrokih.

To društvo dosluženih katoliških duhovnikov upravljajo duhovniki in je vodi ravnatelj, ki je v zavarovalni stroki tehniško izobražen. Kakor je razvidno iz poročila o delovanju tega društva za leto 1903, je bilo pri tem društvu zavarovanih 1598 duhovnikov, ki so bili zavarovani za letne rente za 869.000 kron. V zbor društvenih odposlancev bil je izvoljen iz vsake dijoceze po jeden zavarovani duhovnik. Na tak način imajo zavarovani duhovniki vsake dijoceze kolikor toliko vpliva pri tem društvu.

Društvo dosluženih duhovnikov ima tehniško zavarovalno podlago in se vrši v smislu postave o pomožnih blagajnah vsako leto pri njem od strani dotične državne oblasti stroga revizija. Vse društveno premoženje ima v vrednostnih papirjih s pupilarno varnostjo, ki se nahajajo naloženi v c. kr. priv. kreditnem zavodu za trgovino in obrt na Dunaju. Na ta način nudi torej to društvo zavarovanim duhovnikom največjo gotovost, ki si jo morejo misliti. Pri tem društvu zamorejo se zavarovati tudi oni duhovniki, ki so že pri kakem drugem dijocezanskem zavarovalnem društvu zavarovani. Zavarujejo se lahko duhovniki vsake starosti.

Z ozirom na nizko državno pokojnino ne bi smelo biti nobenega aktivnega duhovnika, ki ne bi bil zavarovan pri tem društvu ter si s tem zagotovil poleg državne pokojnine še drugo, katero bo vdobival od tega društva v obliki letne rente, katero si pri njem zavaruje. Kolikor mlajši je duhovnik, toliko manjša je tudi premija, že katero mora vplačati društvu za zavarovano rento.

Društvena pravila in prospekti dopošilja na izraženo željo brezplačno ravnateljstvo tega društva. Pisma naj se pošiljajo pod naslovom: Direction des Emeriten-Vereines des kathol. Klerus in Wien, B I. Wipplingerstrasse N. 30.

Ravnateljstvo.

UČENCA sprejme „Narodna Tiskarna“. Učni pogoji se izvedo istotam.

Ant. Krušič

krojaški mojster in trgovec o o o o o Corso Gius Verdi 33 o o o o izdeluje o o o Vsakorstne obleke - - za vsaki stan. Za civilne, vojaške - - in državne uradnike.

Za vse obleke je vedno v zalogi raznovrstno ravnokar došlo sveže angleško in domače blago za bližajočo se jesensko in zimsko sezono.

Ima zalogo gotovih oblek in sukenj za vsaki stan.

o o o Cene zmerne o o o

Razpis službe. Kmetijsko društvo v Cerknem razpisuje službo knjigovodje.

Zahteva se zmožnost slovenščine v govoru in pisavi, enako tudi nekoliko nemščine; poleg tega biti mora dober računar. Plača 60 K mesečno. Ponudbe je vložiti do 20. t. m., službo nastopiti pa 1. marca 1905.

Kmetijsko društvo,

V Cerknem, 6. febr. 1905.

F. Tavčar, predsednik.

Vsem onim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ob smrti ljubljene očeta

ANTON-a RIJAVEC-a

kakor koli sočustvovali z nami, bodi že z udeležbo pri sprevedu ali na kakoršen koli način, izrekam svojo najpristrčnejšo zahvalo. Bog povrni!

Gorica, dne 9. febr. 1905.

Jušt, sin.

Rojaki! Kupujte „Nar. kolek“.

MÈD
zajamčeno-pristen

se prodaja na drobno v svečarni
J. KOPAČ
Gorica, ulica Sv. Antona št. 7
po sledečih cenah:
Med izpihani pomladanski beli kg K 1-20
" jesenski " " " 1-20
" v satju " " " " 1-
" cejen " " " " 1-
" za pitanje čebel " " " 1-20
Na debelo po znanih cenah.

Profesor - - - -
Lapponi

telesni zdravnik Nj. Svetosti papeža, pa tudi mnogi drugi odlični profesorji in drugi zdravniki priporočajo v **odstranjenju zaprtja, v okrepitvi želodca in v pospešitvi redne prebave**

želodčno tinkturo

G. PICCOLI-ja, dvornega zalagatelja Nj. Svet. papeža in lekarja, Ljubljana.
1 steklenica velja 20 v, in se vnanja naročila z obratno pošto izvršujejo.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zalga
pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.
Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva
„Delniške družbe združenih pivovaren Žalec-Laški Trg in plzenjskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Mešanske pivovarne“.
Zaloga ledu, katerega se odaja le na debelo od 100 kg. naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Jakob Miklus
mizar in lesni trgovec
v Podgori, na voglu novega železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški) ter podružnica za Soškim mostom pri Pevmi
Trguje tudi z opako, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnic itd.

Anton Kuštrin
v Gosposki ulici št. 25, v Gorici,

priporoča čistiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko i. dr. Olje: Luca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Milsveče prve in druge vrste, namreč od 1/2 kila in ob enega funta. Testenine iz tvornice Znidarski & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Vydrave žitne kave

„DOMAČI PRIJATELJ“
Vydrave ležerke (lit. kava) Praga VIII.

Št. 5325
Op.
Razglas.
Naznanja se, da
JAVNA DRAŽBA
zastavil IV. četrtletja t. j. mesecev oktobra novembra in decembra 1903 začne v ponedeljek dne 6. marca 1905. ter se b nadaljevala naslednje četrtke in ponedeljke.
Od ravnateljstva zastavljalnice in z njo združene hranilnice.
V Gorici, 1. januarja 1905

Lekarna Cristofoletti,
v Gorici na Travniku.

Trskino (štokiževo) jetrno olje

Izvirna steklenica tega olja naravno-rmene barve po K 1'40, bele barve K z Trskino železnato jetrno olje. Trskino jetrno olje še železnim jodcem. S tem oljem se ozdravejo v kratkem času in z gotovostjo vse kostno bolezn, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva pijača iz kine in železa
najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.
Ena steklenica stare lono 60 kr. v. n.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice SV. MARKA

so glasovite in nenadkriljive in se posebno uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezeh, preženejo mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti materici in madronu in ne bi smele manjkati v nobeni hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročuje točno pod naslovom: **Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 95, tik cerkve sv. Marka**

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko: 1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata 8 K, 3 ducate 11 K, 4 ducate 14 60 K, 5 ducate 17 K. — Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Iv. Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, nadlogar; St. Boršč, župnik; Zofija Vukelič, silvilja itd. itd.

Ustanovljena l. 1360. **Mestna lekarna, Zagreb,**
Markov trg 95, poleg cerkve sv. Marka.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta 19 — v Medjatovi hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:
  - a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 vin., 1, 2, 3 in 4 K in daje po neprisiljenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
  - b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrste.

Zastopnik za pokneženo grofijo goriško-gradiščansko je vodja „Centralne posojilnice“ v Gorici.

Rojaki Slovenci! Pristopajte k domači zavarovalnici!

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.
Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.
Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovalcem popolno varnost.

Svoji k svojim!